

energietuinen^{nl}

Informatieblad

Bepaal de haalbaarheid

INFORMATIEBLAD BEPAAL DE HAALBAARHEID

DIT IS HET DERDE INFORMATIEBLAD UIT DE REEKS KENNISDOCUMENTEN EN INFORMATIEVE VIDEO'S OVER DE ENERGIETUIN VAN A TOT Z.

DE ONTWIKKELING VAN DIT DOCUMENT IS MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR DE NATUUR EN MILIEUFEDERATIES EN DIVERSE PROVINCIALE NATUUR- EN MILIEUFEDERATIES

COPYRIGHT

© 2022 DE NATUUR EN MILIEUFEDERATIES, UTRECHT

BEHOUDENS UITZONDERING DOOR DE WET GESTELD MAG ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE RECHTHEBBENDE OP HET AUTEURSRECHT, NIETS UIT DEZE UITGAVE WORDEN VERVEELVOUDIGD EN/OF OPENBAAR GEMAAKT WORDEN DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MAIL OF ANDERSZINS, HETGEEN OOK VAN TOEPASSING IS OP DE GEHELE OF GEDEELTELIJKE BEWERKING.

EERSTE DRUK 2022

Bepaal de haalbaarheid

Je wilt een eerste idee krijgen over de haalbaarheid van een Energietuin op een bepaalde locatie. Dan is het verstandig om eerst een haalbaarheidsstudie uit te voeren. Met onze checklist krijg je een eerste beeld van lokaal aanwezige kansen en knelpunten. Aan de hand van de checklist kun je bepalen met welke aandachtspunten je aan de slag moet om een Energietuin te kunnen ontwikkelen. Dit informatieblad legt uit hoe je een haalbaarheidsstudie uitvoert en geeft een checklist met beoordelingspunten.

Waarom een haalbaarheidsstudie?

Met een haalbaarheidsstudie kun je op een relatief snelle en pragmatische manier de haalbaarheid van een Energietuin in kaart brengen. Daarnaast is het een handig middel om met de projectpartners een gemeenschappelijk beeld te vormen over wat een Energietuin op de gekozen locatie gaat inhouden.

Foto: locatiebezoek met lokale betrokkenen aan Energietuin de Noordmanshoek (Sven Stremke)

Hoe voer je de haalbaarheidsstudie uit?

Voor een haalbaarheidsstudie moet je van diverse partijen informatie verzamelen over een breed scala aan onderwerpen. Doe dat niet in je eentje, maar doe dit samen met de partijen waarmee je een basisteam hebt gevormd. Zie het Informatieblad '[Stappenplan voor een Energietuin](#)' om dit proces te starten. De haalbaarheidsstudie voer je uit met behulp van de checklist die onderaan dit informatieblad staat. Daarbij kun je de volgende stappen volgen:

- **Besprek de checklist** met de basispartners gezamenlijk. Dat geeft inzicht in de aard van het project en helpt om een eerste inzicht te krijgen hoe de verschillende partijen tegen de randvoorwaarden aan kijken. Het gesprek voeren is net zo belangrijk als de uitkomst van de checklist.
- **Bepaal samen een score per item**, op een schaal van: ja (donkergroen), waarschijnlijk wel (lichtgroen), neutraal (geel), waarschijnlijk niet (oranje), nee (rood). Je kunt dat eenvoudig aangeven met kruisjes in het schema.
- Het kan zijn dat niet alle informatie beschikbaar is en dat er nog nader zaken uitgezocht moeten worden. Bepaal met je projectpartners [wie welke informatie kan aanleveren](#).
- Maak duidelijke afspraken over het [tijdpad](#), dus wanneer iedereen de informatie denkt aan te leveren.
- Laat je [niet afschrikken](#) door de vele onderwerpen van de checklist. Denk maar zo: een goede voorbereiding is het halve werk!

Dit zijn de criteria van de haalbaarheidsstudie

Er zijn vijf criteria die belangrijk zijn voor de haalbaarheid van een Energietuin:

1. Is de Energietuin [technisch en juridisch](#) mogelijk?
2. Zijn er voldoende mogelijkheden om [landschappelijke en ecologische meerwaarde](#) te bereiken, in samenwerking met lokale natuur- en milieuverenigingen?
3. Zijn [sociaal-maatschappelijke activiteiten](#) mogelijk, zoals recreatie en educatie, die met lokale organisaties worden ontworpen, uitgevoerd en beheerd?
4. Is een Energietuin [economisch rendabel](#)?
5. Zijn voldoende [kennis, middelen en menskracht beschikbaar](#)?

Wat zijn de vervolgstappen?

Nadat de checklist besproken en ingevuld is, volgt een go/no go beslissing. Er is op voorhand geen eenduidige stelregel te geven over de interpretatie van de scores, bijvoorbeeld bij hoeveel keer 'nee' je het project zou moeten stoppen. Je moet daar als team samen een uitspraak over doen. Sommige criteria die 'nee' scoren, wegen minder zwaar dan andere criteria. Het is ook mogelijk dat er gedurende het proces invulling kan worden gegeven aan een criterium. Kortom: je moet samen met het team de scores wegen en tot een beslissing komen.

Als je een Energietuin wilt beginnen, [neem je contact op](#) met Energietuinen NL om te laten toetsen of aan de basisvereisten van een Energietuin is voldaan.

Actielijst

Bij een besluit om verder te gaan met het project kun je de checklist gebruiken om een actielijst op te stellen. Daar waar relevante criteria nog niet zijn ingevuld kun je een gerichte actie uitzetten. Spreek duidelijk af wie wat doet en binnen welke termijn.

Intentieovereenkomst

Daarnaast is het verstandig om bij een positief besluit een intentieovereenkomst op te stellen. Energietuinen NL kan je helpen met een conceptversie van een intentieovereenkomst. Het ondertekenen van de intentieovereenkomst is niet alleen een formele bekrachtiging van de gezamenlijke ambitie om een Energietuin te realiseren, het is ook een feestelijk moment om te vieren!

Foto: Het tekenen van een intentieovereenkomst is een feestelijke gebeurtenis, zoals hier bij Zonneweide 't Veen in Griendtsveen (LB)

Checklist voor de haalbaarheid van een Energietuin

Tip: [download de checklist als Excel bestand](#)

Thema en onderwerpen	Criterium	Score					
1. Technisch en juridische voorwaarden		ja				nee	n.v.t.
Netaansluiting	Is er voldoende capaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet voor de netaansluiting? Zo nee, wanneer wordt een aansluiting verwacht?						
Ruimte voor aanpassingen	Is er nog voldoende ruimte en flexibiliteit om aanpassingen te doen aan een reeds eerder gemaakt ontwerp, (bijv. i.v.m. reeds verleende vergunningen)?						
Vooraf bekende afspraken	Is de locatie vrij van vooraf gemaakte afspraken of voorwaarden die invloed hebben op het realiseren van een Energietuin? Bij nee, welke afspraken of voorwaarden:						
Bestemmingsplan en/of omgevingsvergunning	Staat het huidige bestemmingsplan een Energietuin toe, of wordt een omgevingsvergunning (naar verwachting) verleend? Zo nee, wat zijn benodigde acties?						
Overige vergunningen	Worden overige vergunningen die nodig zijn naar verwachting verleend? Welke vergunningen zijn dat? Bij 'waarschijnlijk niet' of 'nee': welke belemmeringen zijn er?						
Bodemsanering	Is de grond schoon en zijn er <i>geen</i> beperkingen te verwachten in verband met grondvervuiling of bodemkarakteristieken?						

Verzekeringen	Gaat de verzekeraar naar verwachting akkoord met het overdag toegankelijk maken van het terrein, ten aanzien van aansprakelijkheid en beveiliging? Welke voorzieningen worden geëist:						
Juridisch grondeigendom	Bieden de afspraken met de grondeigenaar inzake juridische voorwaarden (zoals erfpacht, recht van opstal, verhuur, e.d.) voldoende mogelijkheden voor een Energietuin? Bij 'waarschijnlijk niet' of 'nee': welke belemmeringen zijn er?						
Rol gemeente	Is de gemeente bereid en in staat actief medewerking te verlenen aan de totstandkoming van de Energietuin?						
2. Landschappelijke en ecologische meerwaarde		ja				nee	n.v.t.
Locatie	Biedt de locatie mogelijkheden om het landschap en de ecologie in het gebied significant te verbeteren en te versterken?						
Natuurwaarden	De locatie heeft <i>geen</i> status van beschermd gebied, zoals Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland, waterwingebied, weidevogelgebied?						
Fysieke ruimte	Blijft er voldoende fysieke ruimte over voor versterking van biodiversiteit bij de ondergrens van energieproductie die de ontwikkelaar minimaal wil realiseren?						
Lokale kennis	Is lokale kennis van cultuurhistorie, natuur en milieu in het gebied aanwezig en toegankelijk (bv via een lokale natuur- en milieuvereniging)?						
Landschapskunst	Is er naar verwachting financiële ruimte om een kunstproject/object op te nemen die de landschapsbeleving en het verhaal van het gebied vertelt en versterkt?						
Monitoring biodiversiteit	Zijn projectpartners voornemens om een meerjarig monitoringssysteem op te zetten voor biodiversiteitsverbetering, evt. samen met lokale natuur- en milieuverenigingen?						

3. Sociaal maatschappelijke activiteiten		ja				nee	n.v.t.
Toegankelijkheid	Is er de mogelijkheid en bereidheid om de Energietuin overdag toegankelijk te maken?						
Fysieke ruimte	Blijft er voldoende fysieke ruimte over voor recreatie, educatie en innovatie bij de ondergrens van energieproductie die de ontwikkelaar minimaal wil realiseren?						
Energietuin signatuur	Zijn project partijen bereid stijlelementen van Energietuinen zichtbaar op te nemen in het ontwerp, zoals bebording, educatie-elementen en meubilair?						
Out-of-the-box denken	Zijn de projectpartners bereid om buiten gebaande paden te denken en ruimte te geven aan nieuwe ideeën?						
Participatie	Is er voldoende mogelijkheid om belanghebbenden te betrekken bij het ontwerpproces?						
Co-creatie	Zijn projectpartners bereid om het ontwerp en realisatie in co-creatieproces met de omwonenden en belanghebbenden uit te voeren?						
Lokaal ondernemerschap	Zijn er lokale ondernemers die op voorhand een rol gaan spelen in de uitvoering?						
Lokale burgerinitiatieven	Zijn er lokale burgerinitiatieven die op voorhand een rol gaan spelen in het ontwerp, uitvoering, beheer en onderhoud?						
4. Economisch rendabel		ja				nee	n.v.t.
Lokaal eigendom	Staat de ontwikkelaar open voor minimaal 50% lokaal eigendom?						
Lokaal energie-initiatief	Is er een lokaal energie-initiatief die mede invulling wil en kan geven aan lokaal eigendom?						
Ruimte voor andere functies	Is de ontwikkelaar bereid om een deel van de grond in te richten voor andere functies, ook als die minder of niet economisch rendabel zijn?						
Verdienmodel zon/wind	Is het verdienmodel al bekend? SDE of SCE (postcoderoos)? Bij SDE, is de beoogde datum om dit aan te vragen een belemmering in het proces?						
Financiering ecologische en sociaal-maatschappelijke functies	Zijn op voorhand mogelijkheden bekend voor financiering van de ecologische en sociaal-maatschappelijke functies, bv subsidies, crowdfunding, e.d. ?						

Totale business case	Is naar verwachting een Energietuin te realiseren met een gezond financieel rendement? Bij 'waarschijnlijk niet' of 'nee': welke uitdagingen zijn er?						
Financiering beheer en onderhoud	Biedt de integrale business case voldoende financiële ruimte voor beheer en onderhoud van de hele Energietuin?						
5. Kennis, middelen, en menskracht		ja				nee	n.v.t.
Gedeelde ambitie	Delen de projectpartners de ambitie een volwaardige Energietuin te realiseren?						
Project team	Zijn alle benodigde belangen vertegenwoordigd in het project team?						
Capaciteit	Hebben de projectpartners voldoende tijd en capaciteit beschikbaar voor dit project?						
Procesbegeleiding	Is een goede procesbegeleider beschikbaar om het proces en de verschillende belangen te organiseren en te coördineren?						
Formalisatie	Zijn projectpartners bereid om samenwerkingsafspraken vast te leggen?						
Openheid en transparantie	Zijn projectpartners bereid om naar elkaar open en transparant te zijn in belangen, bedoelingen en informatie?						
Kennisdeling	Zijn projectpartners bereid om opgedane (niet bedrijfsgevoelige) kennis publiekelijk te delen?						

Enthousiast geworden over Energietuinen?

Heb je plannen om zelf een Energietuin of een vergelijkbaar initiatief te starten? We delen graag onze kennis én ervaring.

- Kijk in onze toolbox op www.energietuinen.nl daar vind je de informatieve videoreeks Energietuinen van A tot Z en de bijbehorende informatiebladen.
- Of neem contact op via info@energietuinen.nl.

Energietuinen NL
info@energietuinen.nl
www.energietuinen.nl

